

LNUs svar på høring om endringer i grunnstøtta for frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner

(Høringssvaret følger Bufdirs spørreskjema.)

Kapittel 1. Generelle bestemmelser

LNU har ingen merknader til forslaget.

Kapittel 2. Definisjoner

§ 2-2 Medlem

I forslaget til ny forskrift legger Bufdir opp til en definisjon av hva et medlem er. Det påvirker indirekte definisjonen av barne- og ungdomsorganisasjon i veilederen *Forenkling av statlige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner*¹, som slår fast at barne- og ungdomsorganisasjoner er «organisasjoner hvor et flertall av medlemmene er under 26 år». En ny definisjon av medlem påvirker hvem som regnes som barne- og ungdomsorganisasjon, noe som speiles i bonuskriteriet i forskriftens § 5-3 annet ledd bokstav c.

LNU mener at det offentlige må være konsekvent i hvordan de definerer noe så vesentlig som hva et medlem er, og hvordan man skal vurdere om en organisasjon skal regnes som en barne- og ungdomsorganisasjon. Dersom det ikke er samsvar vil organisasjonene kunne måtte oppgi ulike medlemstall til ulike støtteordninger. Dette vil føre til merarbeid for organsinene og fremstår ikke som en forenkling. Samtidig vil ulike støtteforvaltere gjøre ulik vurdering av om en organisasjon regnes som barne- og ungdomsorganisasjon eller ikke. Hvis det skal åpnes for en ny definisjon av hva et tellende medlem er, så ber LNU om at veilederen endres samtidig.

For øvrig støtter LNU forslaget til definisjon av medlem. Vi vil i tillegg bemerke at såkalte støttemedlemmer, som betaler faste pengegaver til en organisasjon, men ikke har demokratiske rettigheter, ikke bør regnes som *medlemmer* etter definisjonen. Fordi de ikke har demokratiske rettigheter er de medlemmer bare i navnet, ikke i gavnet. Hensikten med å sammenlikne antall tellende medlemmer og antall medlemmer er blant annet å fastslå om barn og unge har avgjørende demokratisk innflytelse i organisasjonen, og støttemedlemmer uten demokratiske rettigheter påvirker ikke dette spørsmålet.

§§ 2-2 – 2-5

LNU har ingen innvendinger til forslaget, og ser på endringene som uproblematisk og forenkende for organisasjonene.

§ 2-6 Kurs

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-forenkling-av-statlige-tilskuddsordninger-for-frivillige-organisasjoner-v-1000/id2540360/>

Utmålingen av støtte fra grunnstøtten skal forsøke å fange opp ulik aktivitet i organisasjonene. Dette for å forsøke å gi et tilskudd som er rettferdig for den målt opp mot aktiviteten som er gjennomført. I forslaget til ny forskrift kan organisasjoner som gjennomfører kurs med pedagogisk innhold på over seks klokke timer på to dager utløse poeng i utmålingen. Med dette mottar noen organisasjoner ekstra støtte for å gjennomføre en spesifikk aktivitetstype.

Brede støtteordninger som grunnstøtten skal premiere ulik type aktivitet på en rettferdig måte. LNU mener at ordningen med kurskriterium i dag undergraver dette. Vi mener at støtteordningen ikke burde være med på å styre aktiviteten demokratiske organisasjoner velger å gjennomføre. Dersom organisasjonene ser seg tjent overfor sine medlemmer i å gjennomføre kurs, så er det positivt, men motivasjonen bør ikke være bunnet opp i at det utløser midler.

Endringen av paragrafen legger også opp til en ny definisjon av kurs som ikke er i tråd med veilederen for forenkling av statlige tilskuddsordning. Etter vårt syn er endringene såpass store at det må føre til at dersom endringen gjøres i definisjonen av kurs i denne forskriften, må også veilederen endres. Vi mener det er uheldig at denne endringen skjer først i forskriften, og at endringer i de felles definisjonene først bør skje i veilederen, slik at man kan ta hensyn til alle ordninger som benytter definisjonen.

LNU er klar over at det å fjerne §2-6 vil kunne få økonomiske konsekvenser for ulike organisasjoner som i dag mottar grunnstøtte. I tillegg har ikke høringen tatt for seg dette som et punkt høringsinstansene har blitt bedt om å kommentere. LNU ønsker derfor at spørsmålet om å fjerne kurskriteriet sendes ut på særskilt høring, for at organisasjonene kan få komme med sine innspill.

Frem til fjerning av kurskriteriet sendes på høring støtter LNU forslagene om å forenkle dokumentasjonskravet i tråd med Bufdirs forslag, inkludert forslaget til ny definisjon av kurs.

§2-7 - 2-8

LNU har ingen innvendinger til forslaget, og ser på endringene som uproblematisk og forenkler for organisasjonene.

Kapittel 3. Dokumentasjon

LNU har ingen innvendinger til forslaget, og ser på endringene som uproblematisk og forenkler for organisasjonene.

Kapittel 4. Inngangskriterier for nasjonal grunnstøtte

§ 4-1 Kriterier en søker må oppfylle for kunne få tilskudd

Bokstav b: LNU støtter forslaget. Vi presiserer at lavere krav til antall medlemmer for å motta grunnstøtte ikke må incentivere nasjonale organisasjoner til å splitte seg opp for å motta mer støtte hver for seg enn de får samlet sett. Bufdir bør se på ulike modeller for hvordan en kan hindre at forskriftsendringen blir en økonomisk gulrot å gjennomføre en oppsplitting for allerede etablerte organisasjoner.

En mulig løsning er å ha en ny ordlyd i §4-1 som sørger for at organisasjonen må ha eksistert i minst 2 år fra stiftelsestidspunktet før den kvalifiserer for støtte. Organisasjonen må kunne vise til medlemslister som oppfyller §4-2 i toårsperioden. Det må være avklart med moderorganisasjonen hvordan fordelingen av de tellende medlemmene blir gjennomført for grunnlagsåret.

Bokstav m: Nytt i forslaget er det at organisasjoner med mindre enn 50% tellende medlemmer i de siste tre årene før grunnlagsåret må ha et årsregnskap for barne- og ungdomsarbeidet. LNU stiller seg ikke utelukkende negative til et slikt forslag, men vil påpeke at det vil føre til merarbeid for organisasjonene det rammer. Et slik tilleggskrav vil derfor virke byråkratiserende, og gå mot målet om forenkling for frivilligheten.

For øvrige støtter vi de foreslåtte endringene i inngangskravene.

§4-2 Størrelsen på organisasjoner som kan få tilskudd

I forslaget til ny forskrift skisserer det opp to alternativer for inngangskrav. 700 medlemmer (dagens ordning) og 100 medlemmer (nytt forslag). Etter LNUs syn er det svakheter ved begge alternativene.

Dersom inngangskravet beholdes på 700 medlemmer vil det føre til de samme utfordringene som situasjonen er i dag. En rekke organisasjoner er hvert år i grensepunktet mellom å kvalifisere for støtte, og å falle utenfor den ordinære grensen. Dette medfører et stort press for organisasjonene og frykt for den langsiktige finansielle tryggheten for medlemmene. Vi mener Bufdir argumenterer godt for at det finnes et behov for å senke inngangskravet. Det er også et mål at ulike støtteordninger skal samsvare i størst mulig grad. I dag er grensen for at en organisasjon kvalifiserer for grunnstøtte mye høyere enn det er for å kvalifisere for Frifond organisasjon (200). Vi støtter derfor en endring av forskriften med å senke inngangskravet fra 700 medlemmer.

Likevel mener LNU at å senke kravet til 100 er en for drastisk nedgang. Det positive med det er at det gjør det mulig å rydde i de ulike tilskuddene i grunnstøtten fra fire ulike til kun to - ordinær grunnstøtte (§13) og uttrappingstilskudd (§19). Likevel gjør det at vi frykter at vi får for svake organisasjoner, med for liten geografisk spredning rundt i landet. Vi er også bekymret for at et så lavt inngangskrav kan medføre at store stabile organisasjoner som har fungert over tid splittes opp i mindre organisasjoner med mer regional tilknytning.

Vi foreslår heller et nytt inngangskrav, som er testet ut i barne- og ungdomsorganisasjonene. I dag er inngangskravet for Frifond Organisasjon 200 medlemmer. Det er et inngangskrav som har fungert siden 2011. Et inngangskriterium som samsvarer mellom de to ordningene vil være forenkling for organisasjonene og sikre likere opplysningsplikt på to støtteordninger flere benytter seg av. Vi vet i dag hvilke organisasjoner som mottar støtte gjennom Frifond, og det vil være et effektivt incentiv for nye organisasjoner å kunne kvalifisere for støtte gjennom begge støtteordninger ved samme inngangspunkt. Etter vårt syn er et inngangskrav på 200 mer balansert enn de to alternativene som er skissert i forslaget.

Vi anbefaler at §17 etableringstilskudd fjernes og §14 støtte til mindre organisasjoner beholdes etter modell fra alternativet med inngangskrav på 700, men at terskelverdiene nedjusteres i henhold til det nye inngangskravet.

Grunnstøtten skal bidra til å finansiere sentralleddene i landsdekkende organisasjoner. Vi ønsker derfor å hindre at en nedjustering av inngangskravet fører til at en rekke organisasjoner blir for regionaliserte til en landsdel som følge av forskriftsendringen. LNU ber derfor Bufdir se på muligheten for å erstatte kravet om tilstedeværelse i antall fylker, med tilstedeværelse i mer enn en landsdel. Dette vil også kunne stå seg bedre om fylkessammensetningen skulle endre seg med en ny parlamentarisk situasjon på stortinget.

§4-3

LNU har ingen innvendinger til forslaget, og ser på endringene som uproblematisk og forenklende for organisasjonene.

Kapittel 5. Utmålingskriterier for nasjonal grunnstøtte

§5-1 - §5-2

LNU har ingen innvendinger til forslaget, og ser på endringene som uproblematisk og forenklende for organisasjonene.

§5-3 Tredje ledd kjønn

I forskriftens §5-2 tredje ledd bokstav A slås det fast at forskriften baserer seg på en tokjønnsmodell. En slik kjønnsmodell er etter vårt syn overmodent for byttes ut. For organisasjoner som har sentralstyremedlemmer som ikke definerer seg som mann eller kvinne kan en slik tokjønnsmodell fremstille det som om de har lavere likestillingsgrunnlag, når de i realiteten har sitter med større mangfold. Fordelingsutvalget har selv tidligere problematisert denne kjønnsmodellen. LNU mener bokstaven bør endres fra «Minimum 40 % av hvert kjønn i sentralstyret = 10 % av grunnpoengene.» til «Maksimum 60 % av kjønn i sentralstyret = 10 % av grunnpoengene.»

Kapittel 6 Uttrappingstilskudd

NOTAT

Oslo, 29. oktober 2021

Arkivnummer: SEKR-865289047-967/JHVE

Vedlegg til styresak 66/2021

LNU har ingen innvendinger til forslaget, og ser på endringene som uproblematisk og forenkler for organisasjonene.

Kapittel 7. Internasjonal grunnstøtte

LNU har ingen innvendinger til forslaget, og ser på endringene som uproblematisk og forenkler for organisasjonene.

Kapittel 8. Krav til søknad og revisjon

LNU har ingen merknader til forslaget.

Kapittel 9. Utbetaling og klage

LNU har ingen merknader til forslaget.

Kapittel 10. Kontroll og sanksjoner ved brudd på regelverket

LNU har ingen merknader til forslaget.

Kapittel 11. Tilskuddsmyndighetene

LNU har ingen merknader til forslaget.

Kapittel 12. Ikrafttredelse

LNU har ingen merknader til forslaget.